

Leef je in!

Een sociaal cognitieve vaardigheidstraining voor jongeren met een licht verstandelijke beperking en gedragsproblemen

Judith Arendsen, junior onderzoeker
Research & Development

*Behandeling en ondersteuning bij
wonen, werken, leren en vrije tijd*

Programma

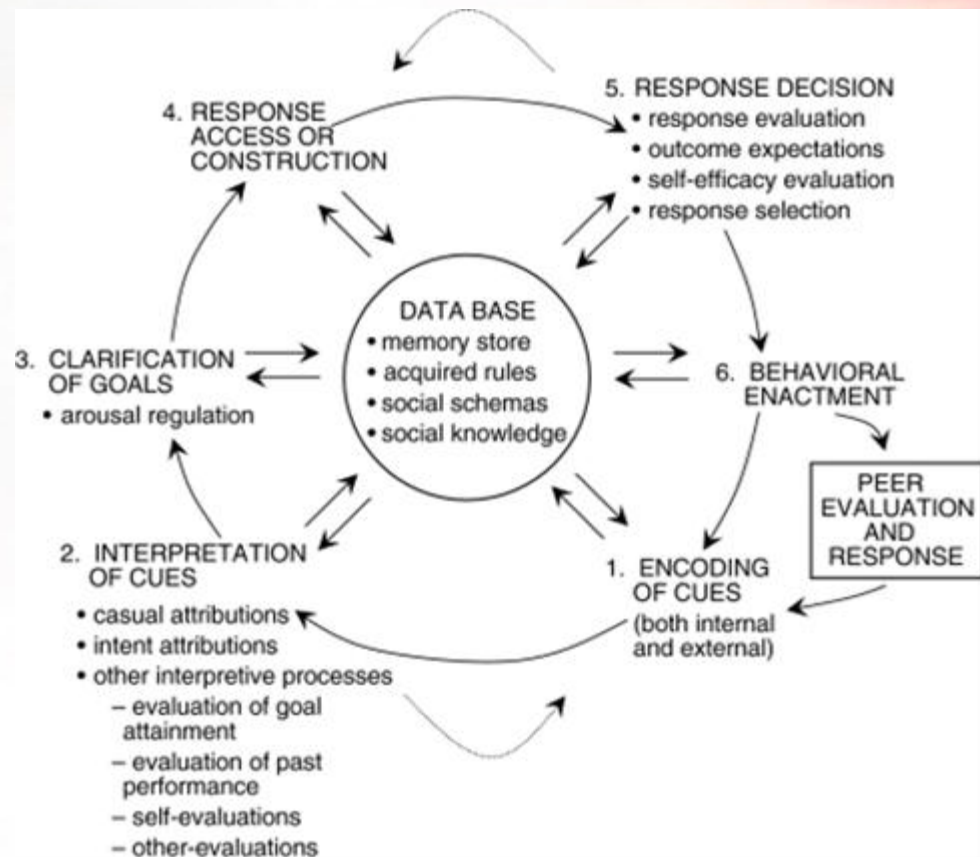
- Ontwikkeling interventie
- Theorie 'Leef je in!'
- Doelgroep
- Methoden
- Opbouw
- Eerste resultaten pilot 'Leef je in!'

Werkwijze ontwikkeling interventie

- Gebaseerd op SIV en ‘Het Licht Blauwe Boek’
- Adviesgroepen
  - Jongeren
  - Groepsleiders
  - Wetenschappers
- Pilot (februari tot en met april 2015)
- Aanpassing training
- RCT (vanaf september 2015)

Theorie Leef je in!

- Sociale Informatie Verwerkingstheorie (SIV)

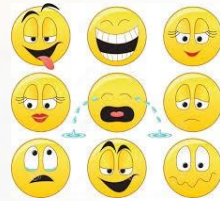
Onderzoek naar SIV

- Sociale informatieverwerking bij jongeren met een LVB en gedragsproblemen verloopt anders:
  - Ze nemen minder informatie waar
  - Ze coderen meer negatieve informatie
  - Ze interpreteren intenties van anderen als vijandig
  - Ze hebben minder assertieve probleemoplossingsvaardigheden
  - Ze hebben meer submissieve en agressieve probleemoplossingsvaardigheden

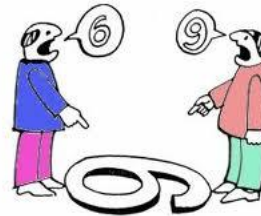

Sociaal cognitieve vaardigheden

- Emotieherkenning

- Perspectief nemen

Theoretisch model Leef je in!

Doelgroep

- Doelgroep
  - Jongeren met een LVB (IQ 50-85) en gedragsproblemen
  - Jongeren van 10 t/m 16 jaar
  - Jongeren aan het begin van hun behandeling binnen een residentiële instelling
  - Jongeren dienen een interventie in groepsverband te kunnen volgen
- Groepssamenstelling
  - 3 of 4 jongeren per groep
  - Twee trainers per groep

Methoden

- Psycho-educatie
  - Emotieherkenning
  - Normen en waarden
  - Cognitieve gedragstherapie (helpende en niet-helpende gedachtes)
  - Waarnemen van de sociale situatie
- Doe-opdrachten
  - (Rollen)spellen
  - Persoonlijke opdrachten
- Generaliseren!!!

Generaliseren

- Training wordt op groep aangeboden door groepsleiders
- Persoonlijke opdrachten
- Leereffect
- Opfrissessies
- Het complete team wordt getraind
- Aansluitende thema's

Opbouw Leef je in!

- 16 bijeenkomsten
- 45 tot 60 minuten per bijeenkomst
- Tijdsfad:
  - Week 1 t/m 5: twee bijeenkomsten per week
  - Week 5 t/m 11: één bijeenkomst per week
  - Na afloop maandelijks een opfrissessie
- Week 5: intervisiebijeenkomst voor (twee) trainers

- Leerdoelen

- Bijeenkomst 1 t/m 6:

1. Kennismaken
2. Blij, boos, bang en verdrietig
3. Emoties in je hele lichaam
4. Ingewikkelde emoties
5. Een acteur zijn
6. Memory

Emotieherkenning

- Bijeenkomst 6 t/m 11:

7. Helpende gedachtes
8. Ik zie, ik zie wat jij niet ziet
9. Buitengesloten voelen
10. Liegen en eerlijk zijn
11. Uitdagen

Perspectief nemen

- Bijeenkomst 12 t/m 16:

- 12. Wie, wat, waar, wanneer en waarom

- 13. Vals spelen

- 14. Kijken en luisteren

- 15. Lastige situaties onderzoeken

- 16. Diploma uitreiking

Emotieherkenning en perspectief
nemen in een sociale situatie

- Evaluatie leerdoelen

- Oprissessie (1x per maand)

Eerste resultaten pilot Leef je in!

- Experimentele groep:

- N = 14
- 12 jongens, 2 meisjes
- Gemiddelde leeftijd: 13,3 jaar
- Gemiddeld TIQ: 70
- Diagnose:
  - ADHD = 5
  - PDD-NOS = 1
  - ADHD en PDD-NOS = 1

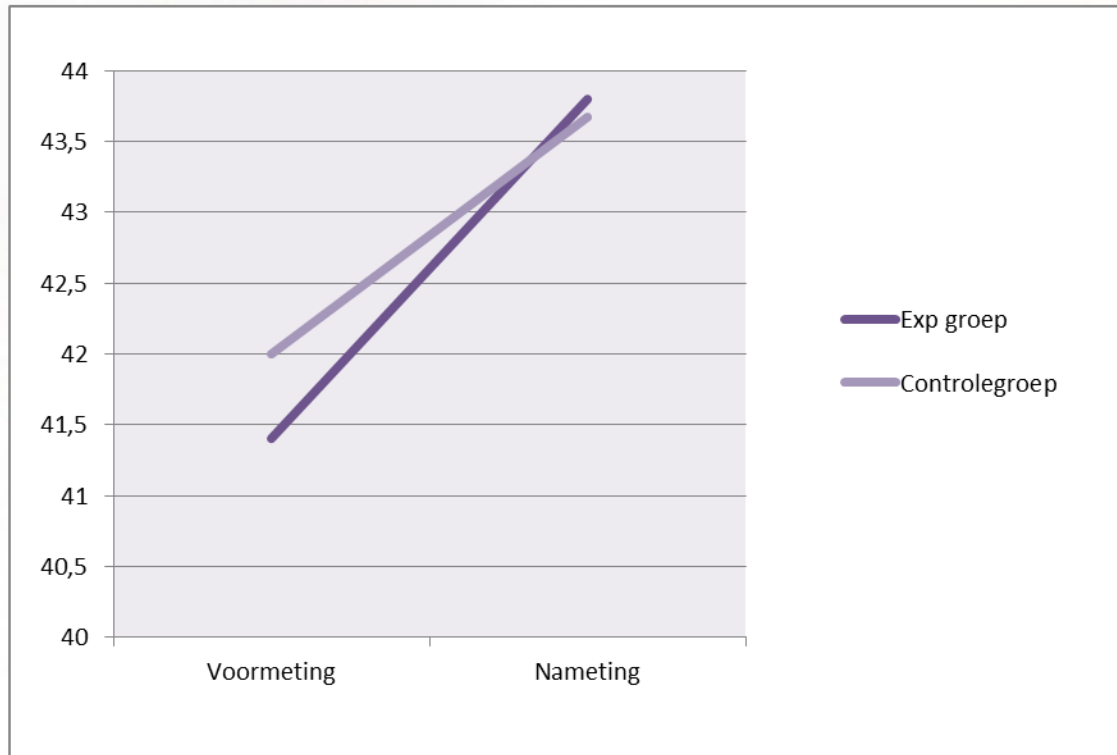
- Controlegroep:

- N = 9
- 6 jongens, 3 meisjes
- Gemiddelde leeftijd: 13,9 jaar
- Gemiddeld TIQ: 65
- Diagnose:
  - ADHD = 2
  - PDD-NOS = 1
  - ADHD en PDD-NOS = 1

Resultaten per variabele

Emotieherkenning

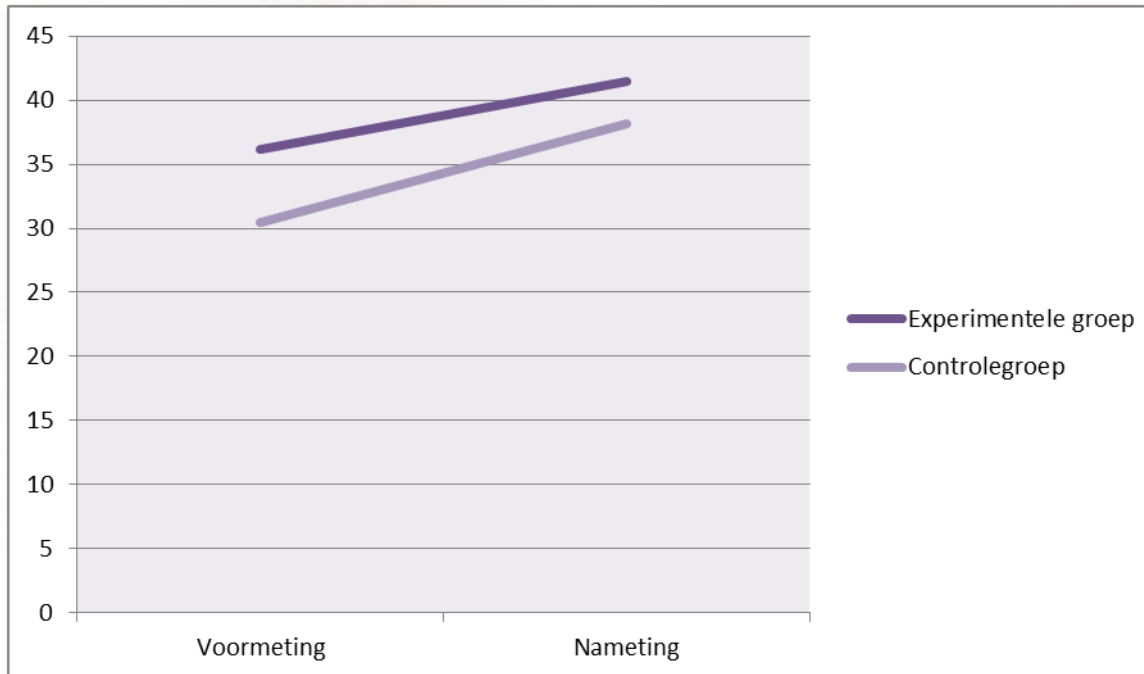
- Radboud Faces
  - Experimentele groep (N=10)
  - Controlegroep (N=6)

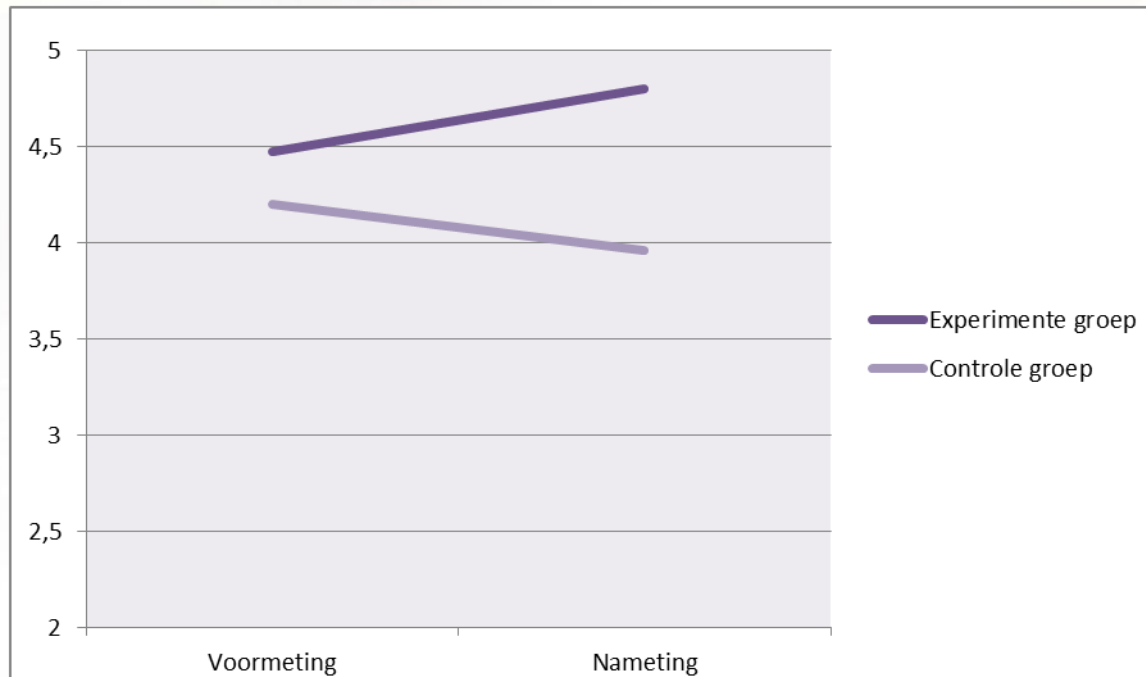
Perspectief nemen

- Sociaal Cognitieve Vaardigheden Test (SCVT)
  - Experimentele groep (N=14)
  - Controlegroep (N=9)

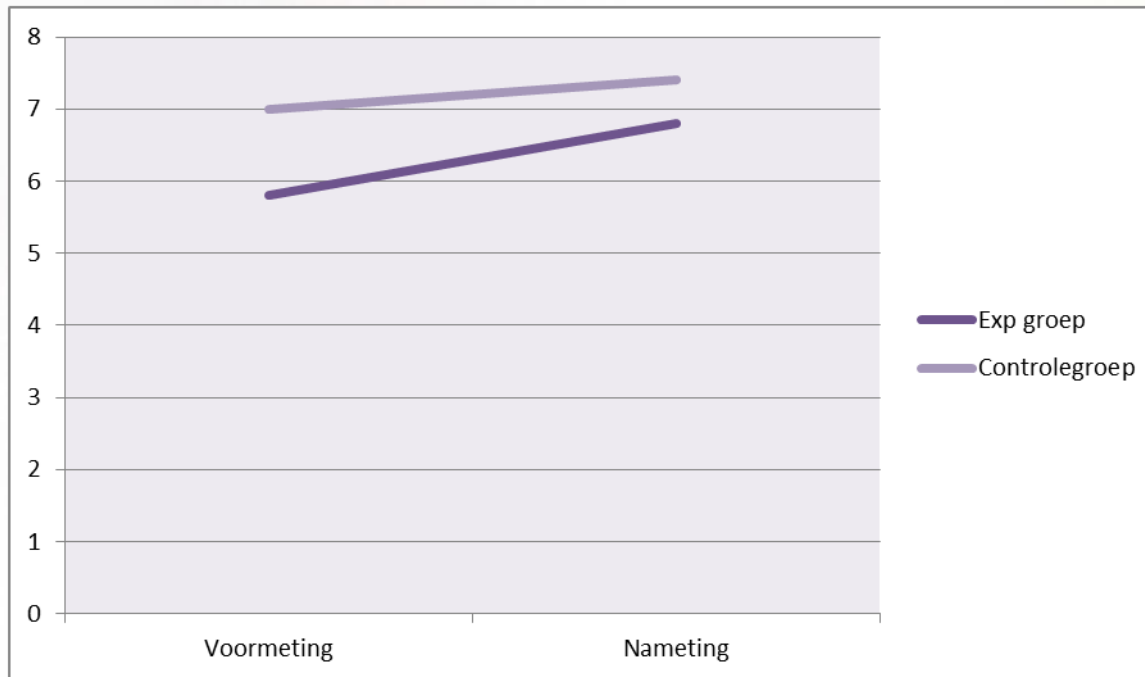
Encoderen

- Sociale InformatieVerwerkingsTest (SIVT)
  - Experimentele groep (N=14)
  - Controlegroep (N=9)

Prosociaal gedrag

- Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ): subschaal prosociaal gedrag
  - Experimentele groep (N=10)
  - Controlegroep (N=5)

Conclusie

- Vooruitgang op encoderen in experimentele groep
- Sterkere vooruitgang op emotieherkenning in experimentele groep in vergelijking met controlegroep
- Sterkere vooruitgang op prosociaal gedrag in experimentele groep in vergelijking met controlegroep

Tot slot

- Hoopvolle resultaten, maar ook aanwijzingen dat de training verbeterd kan worden
- We zoeken nog deelnemers voor de RCT vanaf september 2015
- Informatie: jarendsen@pluryn.nl

Vragen?

